

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс

(Обн. ДВ. бр.59 от 20 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г., изм. ДВ. бр.63 от 15 Юли 2008г., изм. ДВ. бр.69 от 5 Август 2008г., изм. ДВ. бр.12 от 13 Февруари 2009г., изм. ДВ. бр.19 от 13 Март 2009г., изм. ДВ. бр.32 от 28 Април 2009г., изм. ДВ. бр.42 от 5 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.47 от 23 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.13 от 16 Февруари 2010г., изм. ДВ. бр.100 от 21 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.5 от 14 Януари 2011г., изм. ДВ. бр.45 от 15 Юни 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.49 от 29 Юни 2012г., доп. ДВ. бр.99 от 14 Декември 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., изм. ДВ. бр.53 от 27 Юни 2014г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.50 от 3 Юли 2015г.)

§ 1. В чл. 280, ал. 2, т. 2 след думите „искове по чл. 322, ал. 2 от този кодекс“ се добавя „с изключение на въпросите по чл.59 ал.2 от Семейния кодекс в случаите, в които към датата на обявяване на въззивното решение от брака има ненавършило пълнолетие дете“, а думите „по чл. 59, ал. 7, чл. 123, ал. 2“, „чл. 127, ал. 2“ и „чл. 128“ се заличават.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Висящите производства се разглеждат по реда на този закон.

§ 3. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

Законът е приет от 43-тото Народно събрание на 2015 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ВНОСИТЕЛИ:

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс

Обществените отношения, свързани със семейството, майчинството и децата имат пряко и значително въздействие върху развитието на обществото. Ето защо чл.14 от Конституцията на Република България ги поставя под закрила на държавата. Едно от проявленията на тази закрила е и подпомагащата функция на държавата при упражняването на родителските права и по-специално съдебното производство при спорове за родителски права, личните отношения с детето, издръжката за неговото отглеждане.

Семейните обществени отношения и особено тези, свързани с отглеждането и възпитанието на децата са изключително динамични в последните десетилетия. Те допълнително се усложняват във връзка със свободата на движение и установяване на гражданите на Европейския съюз, включително и извън неговите граници. В резултат на това в българското законодателство бяха приети многобройни промени, отразяващи новите потребности от регулиране в тази област – в Семейния кодекс, Закона за закрила на детето и др. В допълнение, нараства броя на международните актове по правата на детето, към които България се присъединява, както и се увеличава обемът на европейското право в областта на семейните отношения и закрилата на децата. Развива се и практиката на Европейския съд по правата на човека, вкл. и по дела срещу България по повод упражняване на родителските права. Ето защо, касационното разглеждане на исковете, свързани с упражняването на родителски права, е от изключително значение за точното прилагане на закона и развитието на правото в една динамично променяща се област. Липсата на възможност да се развие тълкувателна практика, която се нуждае от непрекъснато осъвременяване, е предпоставка за противоречиво решаване от съдилищата на спорове, които са многообразни и засягат сериозно правата на детето.

От организационна гледна точка възстановяването на касационното обжалване на исковете за родителски права, лични отношения и издръжка на детето, не би следвало да натовари значително работата на Върховни касационен съд. Съгласно статистиката на Висшия съдебен съвет, делът на брачните дела е под 10% от всички дела, гледани от районен съд годишно. Това означава, че съществуващите критерии за достъп до касационно обжалване осигуряват разглеждането на малък брой от тези дела от ВКС. Възстановяването на достъпа до касационно разглеждане обаче, ще гарантира върховен съдебен надзор за точно и еднакво прилагане на законите от всички съдилища по дела със съществен обществен интерес, каквито са тези, свързани с упражняването на родителските права и защитата на правата на детето.